

Αθήνα, 14.12.2023

Προς: Ενεργούς Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας

Κοινοποίηση: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

-Γραφείο Υπουργού, κ. Θ. Σκυλακάκη

-Γραφείο Υφυπουργού, κας Α. Σδούκου

**-Γραφείο Γενικού Γραμματέως Ενέργειας & Ορυκτών
Πρώτων Υλών, κ. Α. Αϊβαλιώτη**

Θέμα: Παροχή διευκρινιστικών οδηγιών για την ορθή εφαρμογή του άρθρου 138^Α του ν. 4951/2022 και της υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/120637/2107 (ΦΕΚ Β' 6600/21.11.2023) Απόφασης του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Σελίδες: 6

Κωδικός: 107154

Αξιότιμες/-οι κυρίες/-οι,

Όπως γνωρίζετε, με το άρθρο 138 του ν. 4951/2022 η Πολιτεία προχώρησε στη θέσπιση έκτακτων ρυθμίσεων μεταβατικού χαρακτήρα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για την άμβλυνση των οικονομικών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης, των οποίων η ισχύς παρατάθηκε έως την 31.12.2023.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, με την υπ' αρ. Ε-160/2023 Απόφασή της, μεριμνώντας για την ομαλή μετάβαση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο καθεστώς τιμολόγησης μετά από μια μακρά περίοδο λειτουργίας υπό έκτακτες ρυθμίσεις, προέβη στην έκδοση ρυθμιστικών μέτρων, τα οποία καθόριζαν τους κανόνες υπό τους οποίους η μετάβαση όφειλε αυτή να διενεργηθεί, θεσπίζοντας μεταξύ άλλων Σημάνσεις Διαφάνειας των προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας. Κριτήριο για τον διαχωρισμό των σημάνσεων,

αποτελέσαν τα βασικά τιμολογιακά χαρακτηριστικά και ιδίως η μεταβλητότητα ή μη της τιμής προμήθειας.

Εν συνεχεία, με το άρθρο 17 του ν. 5066/2023 προστέθηκε το άρθρο 138^Α στον ν. 4951/2022, το οποίο εισήγαγε νέες ρυθμίσεις μεταβατικού χαρακτήρα για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και συγκεκριμένα για το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Βασικό χαρακτηριστικό των εν λόγω ρυθμίσεων αποτελεί η θέσπιση του «Ειδικού Τιμολογίου», οριζόμενου ως το κυμαινόμενο τιμολόγιο, του οποίου η τελική τιμή προμήθειας ανακοινώνεται έως και την 1^η μέρα του μήνα κατανάλωσης και στο οποίο μεταφέρονται υποχρεωτικώς όλοι οι Πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι είχαν υπαχθεί στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 1 αυτού.

Κατόπιν των ανωτέρω, η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τη γενική αρμοδιότητά της για την εποπτεία της αγοράς ενέργειας, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 3, 22, 23, 24, 45, 49, 51, 138, 140 παρ. 6 του νόμου 4001/2011 και των διατάξεων του άρθρου 4 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 138^Α παρ. 9 του ν. 4951/2022 και της παρ. 5 του άρθρου 5 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/120637/2107, περί εποπτείας εφαρμογής του Ειδικού Τιμολογίου *«ιδίως ως προς τη διαμόρφωση των τιμών, τη διαφάνεια, τις συνθήκες ανταγωνισμού και την εμφάνιση καταχρηστικών πρακτικών»*, και στη βάση των κατευθύνσεων που παρασχέθηκαν από το Υπουργείο ως προς επιμέρους ζητήματα εφαρμογής του, κατά την από 5.12.2023 τηλεδιάσκεψη, παραθέτει τις ακόλουθες διευκρινιστικές οδηγίες προς τους προμηθευτές, προκειμένου να διασφαλισθεί η ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του νέου πλαισίου που τίθεται σε ισχύ από την 01.01.2024, η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και η προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών:

A. Πλήρης ενημέρωση των καταναλωτών

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τις ρητές επιταγές του πλαισίου ως προς τη δέουσα ενημέρωση των καταναλωτών σε σχέση το Ειδικό Τιμολόγιο, επισημαίνει την ανάγκη άμεσης και πλήρους συμμόρφωσης των Προμηθευτών προς τη σχετική υποχρέωσή τους.

Ειδικότερα, οι Προμηθευτές υποχρεούνται να πληροφορήσουν τους Πελάτες τους για *«τους συμβατικούς και τιμολογιακούς όρους των προϊόντων προμήθειας που θα ισχύσουν από 1ης Ιανουαρίου 2024»*, με πληρότητα και διαφάνεια. Η επάρκεια ενημέρωσης των καταναλωτών, ώστε να είναι σε θέση να προβούν σε ενσυνείδητες επιλογές (“informed choice”) που θα εξυπηρετούν βέλτιστα τα συμφέροντά τους, προϋποθέτει την έγκαιρη γνώση των όρων προμήθειας του Ειδικού Τιμολογίου. Αναλυτικότερα, οι καταναλωτές δικαιούνται να γνωρίζουν **το ύψος της Βασικής Τιμής Προμήθειας, την Πάγια Χρέωση Προμήθειας, τις τιμές των συντελεστών του Μηχανισμού Διακύμανσης και το ύψος των παρεχόμενων εκπτώσεων που θα εφαρμοστούν από 1ης Ιανουαρίου 2024**. Επίσης, οι καταναλωτές δικαιούνται να γνωρίζουν τον χρόνο και τους όρους,

υπό τους οποίους οι Προμηθευτές δύνανται να τροποποιήσουν το ύψος των τιμών των ανωτέρω παραμέτρων και συντελεστών.

Καθότι οι εφαρμοζόμενοι τιμολογιακοί όροι συνιστούν κρίσιμο στοιχείο για τη διαμόρφωση της βούλησης των καταναλωτών, η μη-συμπερίληψη στα έγγραφα ενημέρωσης του ύψους των τιμών των ανωτέρω τιμολογιακών όρων προκαλεί σύγχυση στους καταναλωτές και αποδυναμώνει το θεμελιώδες δικαίωμα ελεύθερης επιλογής τους.

Η Αρχή ήδη αξιολογεί τα στοιχεία που έχει συλλέξει και όσα της υποβάλλουν σταδιακά οι Προμηθευτές και έχει διαπιστώσει ότι αρκετοί εκ των προμηθευτών δεν εκπλήρωσαν προσηκόντως την υποχρέωσή τους για πλήρη και διαφανή ενημέρωση των καταναλωτών για όλους τους τιμολογιακούς και συμβατικούς όρους εντός της τασσόμενης εκ του κείμενου πλαισίου προθεσμίας. Για το λόγο αυτό, η Αρχή καλεί τους Προμηθευτές, που τυχόν δεν έχουν συμπεριλάβει στην ατομική ενημέρωση των καταναλωτών τους τιμολογιακούς και συμβατικούς όρους, να προβούν άμεσα στην οφειλόμενη πλήρη και διαφανή ενημέρωση των Πελατών τους έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Σημειώνεται ότι η συμπληρωματική ενημέρωση των καταναλωτών οφείλει να διενεργηθεί στη βάση των ίδιων παραμέτρων και μεγεθών που είχαν ληφθεί υπόψη και κατά τη σχετική ενημέρωση της Αρχής που έλαβε χώρα την 1^η Δεκεμβρίου 2023.

Η Αρχή θα αξιολογήσει τα υποβληθέντα στοιχεία και προς προστασία των καταναλωτών και διασφάλιση της ορθής εφαρμογής του Ειδικού Τιμολογίου, θα εξετάσει τη συμμόρφωσή των προμηθευτών προς την υποχρέωση πλήρους, διαφανούς και μη-παραπλανητικής ενημέρωσης των καταναλωτών, κινώντας τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων εφόσον διαπιστωθεί ελλιπής συμμόρφωση.

Β. Αποφυγή παραπλανητικών συγκρίσεων

Προκειμένου για τη διαφανή ενημέρωση των καταναλωτών, στις περιπτώσεις όπου οι Προμηθευτές προβαίνουν σε σύγκριση του Ειδικού Τιμολογίου με διαφορετικούς τύπους τιμολογίων, οι Προμηθευτές οφείλουν να εκθέτουν αναλυτικά τις παραδοχές που έχουν λάβει υπόψιν τους για κάθε ένα τύπο τιμολογίου. Ενδεικτικά, η σύγκριση που διενεργείται στη βάση των τιμών που διαμορφώθηκαν κατά τη διάρκεια ενός μόνο μήνα του 2023 μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένα συμπεράσματα.

Η Αρχή ελέγχει διαρκώς την επιλογή ορθής βάσης σύγκρισης και την επαληθευσσιμότητα των προκυπτόμενων χρεώσεων και εξετάζει τη σκοπιμότητα εκκίνησης της διαδικασίας επιβολής κυρώσεων.

Γ. Σχετικά με το δικαίωμα εναντίωσης επί της μετάπτωσης στο Ειδικό Τιμολόγιο

Όπως προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 5 της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης «*Η προβολή της αντίρρησης του Καταναλωτή επί της μετάπτωσης στο Ειδικό Τιμολόγιο και της παραμονής στη σύμβαση προμήθειας, η οποία είχε τεθεί σε αναστολή λόγω εφαρμογής του άρθρου 138 του ν. 4951/2022, δύναται να διενεργείται έως την 31η Ιανουαρίου 2024, ακολουθώντας τη διαδικασία προβολής αντίρρησης της παρ. 6 του άρθρου 138Α του ν. 4951/2022.*».

Ως προς την εφαρμογή της ρύθμισης αυτής και κατόπιν σχετικής διευκρίνισης που δόθηκε από το ΥΠΕΝ, κατά την από 5.12.2023 τηλεδιάσκεψη, η άσκηση του δικαιώματος εναντίωσης δεν θεωρείται ότι έχει αναδρομική εφαρμογή και ως εκ τούτου για τις ημέρες που προηγούνται της άσκησής του, οι Προμηθευτές τιμολογούν τους Πελάτες τους με τις χρεώσεις του Ειδικού Τιμολογίου, στο οποίο λογίζεται ότι μετέπεσαν για το χρονικό διάστημα που προηγείται της εναντίωσής τους. Η τιμολόγηση σύμφωνα με το νέο τιμολόγιο που έχει επιλεγεί με την εναντίωση πραγματοποιείται για τον χρόνο που έπεται της εναντίωσης.

Δ. Απαγόρευση εισαγωγής πρόσθετων τιμολογιακών παραμέτρων

Οι τιμολογιακοί όροι, οι οποίοι διέπουν το «Ειδικό Τιμολόγιο», είναι λεπτομερώς αποτυπωμένοι στην Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/120637/2107, η οποία παραθέτει κατά τρόπο περιοριστικό όλες τις παραμέτρους του «Ειδικού Τιμολογίου» (Πάγια Χρέωση, Βασική Τιμή Προμήθειας, τύπος και συντελεστές του Μηχανισμού Διακύμανσης καθώς και εκπτώσεις). Η εξαντλητική αναφορά των παραμέτρων του Ειδικού Τιμολογίου στην Υπουργική Απόφαση εξυπηρετεί την ευχερή συγκρισιμότητα των Ειδικών Τιμολογίων που θα προσφέρουν οι Προμηθευτές και αποτελεί τον βασικό στόχο του νομοθέτη. Η προσθήκη στους τιμολογιακούς όρους επιπλέον παραμέτρων, πέραν των αναφερομένων στην Υπουργική Απόφαση, δεν είναι επιτρεπτή.

Ε. Σχετικά με την άσκηση από τους Προμηθευτές του δικαιώματος τροποποίησης των τιμολογιακών όρων

Προκειμένου για την άμεση και ευχερή ενημέρωση των καταναλωτών για την επικείμενη άσκηση του δικαιώματος των Προμηθευτών ως προς τη μεταβολή του ύψους της Βασικής Τιμής Προμήθειας και των παραμέτρων του Μηχανισμού Διακύμανσης «a», «Lu» και «Ll», διευκρινίζονται τα εξής:

(α) Σε σχέση με τη Βασική Τιμή Προμήθειας του Ειδικού Τιμολογίου, η οποία παραμένει σταθερή για τουλάχιστον έξι (6) μήνες, η τροποποίησή της χωρεί σύμφωνα με την οριζόμενη στον Κώδικα Προμήθειας διαδικασία προγνωστοποίησης (άρθρο 30). Επομένως, προκειμένου για την τροποποίηση της Βασικής Τιμής Προμήθειας, οι Προμηθευτές οφείλουν να ενημερώσουν ατομικώς τους Πελάτες τους, με διακριτή επιστολή, τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν την εφαρμογή της σκοπούμενης τροποποίησης. Ταυτόχρονα, οι Προμηθευτές οφείλουν

να κοινοποιήσουν στην Αρχή τη σκοπούμενη τροποποίηση, συνυποβάλλοντας τη σχετική επιστολή ενημέρωσης των Πελατών. Διευκρινίζεται ότι, κατά το έτος 2024, οι Προμηθευτές δύνανται να τροποποιήσουν τη Βασική Χρέωση Προμήθειας του Ειδικού Τιμολογίου μόνο μία φορά και αυτή μετά την 1^η Ιουλίου 2024, ενημερώνοντας σχετικώς τους καταναλωτές τους μέχρι την 1^η Μαΐου 2024, αναφέροντας στην επιστολή το ύψος της νέας Βασικής Χρέωσης Προμήθειας.

(β) Σε σχέση με τις παραμέτρους του Μηχανισμού Διακύμανσης, που παραμένουν σταθερές κατ' ελάχιστον για τρεις (3) μήνες, οι Προμηθευτές οφείλουν να ενημερώσουν την ιστοσελίδα τους και να κοινοποιήσουν στην Αρχή το νέο ύψος των τιμών των μεγεθών αυτών, έναν μήνα πριν την εφαρμογή τους (άρθρο 3 Υπουργικής Απόφασης). Διευκρινίζεται ότι κατά το έτος 2024, οι Προμηθευτές δύνανται να τροποποιήσουν τις παραμέτρους του Μηχανισμού Διακύμανσης κατά μέγιστο τέσσερις φορές. Η πρώτη τροποποίηση δύνανται να γίνει μετά την 1^η Απριλίου 2024, μετά από ενημέρωση της ιστοσελίδας και σχετική προγνωστοποίηση της Αρχής. Οι καταναλωτές θα πρέπει να λάβουν γνώση για την εν λόγω τροποποίηση, στον πρώτο λογαριασμό κατανάλωσης που έπεται αυτής.

Τυχόν απόκλιση από τα ανωτέρω παραβιάζει το δικαίωμα ενσυνείδητης επιλογής του καταναλωτή και δύνανται να θέσει υπό αμφισβήτηση το σύννομο της τιμολόγησης.

Διευκρινίζεται ότι, για τα λοιπά σταθερά («μπλε») και κυμαινόμενα («κίτρινα») τιμολόγια, τα οποία διέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και της υπ' αρ. Ε-160/2023 Απόφασης της ΡΑΑΕΥ, οι τιμολογιακοί και συμβατικοί όροι ισχύουν καθ' όλη της διάρκεια της σύμβασης και δύνανται να τροποποιούνται μόνο για σπουδαίο λόγο και υπό τον όρο της τήρησης της διαδικασίας προγνωστοποίησης, ήτοι μέσω ατομικής ενημέρωσης των καταναλωτών δύο (2) μήνες πριν τη σκοπούμενη μεταβολή. Ταυτόχρονα, προκειμένου για την τροποποίηση των όρων των εν λόγω προϊόντων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, οι Προμηθευτές οφείλουν να προγνωστοποιήσουν στην Αρχή τις σκοπούμενες τροποποιήσεις δύο (2) μήνες πριν την εφαρμογή τους.

ΣΤ. Σχετικά με την υποχρέωση κοινοποίησης στην Αρχή της Τελικής Τιμής Προμήθειας του Ειδικού Τιμολογίου

Προκειμένου για τη λυσιτελή άσκηση από τη ΡΑΑΕΥ των αρμοδιοτήτων της, κατά τα οριζόμενα στις παρ. 5 και 7 του άρθρου 138^Α του ν. 4951/2022 και στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 και του άρθρου 5 της Υπουργικής Απόφασης, οι Προμηθευτές καλούνται να κοινοποιούν στην Αρχή όλα τα αναγκαία στοιχεία έως την ώρα 23:59 της εκάστοτε οριζόμενης ημεροχρονολογίας - προθεσμίας μέσω email στο retail@raaey.gr

Τυχόν παραβίαση από τους Προμηθευτές της υποχρέωσης εμπρόθεσμης ενημέρωσης των Πελατών τους και της Αρχής ελέγχεται υπό το πρίσμα των αρχών του υγιούς και θεμιτού ανταγωνισμού και του δικαιώματος έγκαιρης και πλήρους

πληροφόρησης των καταναλωτών και δύναται να επισύρει, μεταξύ άλλων, τη μη δημοσίευση του σχετικού προϊόντος στην ιστοσελίδα της ΡΑΑΕΥ καθώς και χρηματικές κυρώσεις.

ΣΤ. Σχετικά με την παραπομπή στην Ιστοσελίδα της Αρχής και το Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών της ΡΑΑΕΥ

Η Αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 49 του ν. 4001/2011 και στην Υπουργική Απόφαση του Ειδικού Τιμολογίου, εξελίσσει το Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών προκειμένου για τη διευκόλυνση της συγκρισιμότητας των προϊόντων προμήθειας.

Για τον σκοπό αυτό, καλούνται οι Προμηθευτές να επικαιροποιούν σε συνεχή βάση τα τιμολογιακά χαρακτηριστικά των προϊόντων τους και σε εναρμόνιση με το κείμενο πλαίσιο και τις κατευθύνσεις της Αρχής. Τέλος, σημειώνεται ότι η Αρχή ήδη εξετάζει τους Γενικούς και Ειδικούς Όρους του Ειδικού Τιμολογίου για τη διασφάλιση της ανταπόκρισής του στις αρχές της σαφήνειας και της διαφάνειας. Περαιτέρω, θα απευθύνει κατευθυντήριες οδηγίες – συστάσεις για την υιοθέτηση «πρότυπου» Λογαριασμού Κατανάλωσης του Ειδικού Τιμολογίου. Η συμμόρφωση των Προμηθευτών προς τα ανωτέρω, καθώς και προς τις λοιπές προβλέψεις του κείμενου πλαισίου, θα ληφθεί υπόψη για τη συμπερίληψή τους στη Θετική Αναφορά, που θα εκδίδει τακτικά η Αρχή.

Στη βάση της από 14.12.2023 απόφασης της Σύνθεσης του Κλάδου Ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.

Με εκτίμηση,

Ο Αντιπρόεδρος του Κλάδου Ενέργειας της Αρχής

Δημήτριος Φούρλαρης